

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 36. Insulsus Sermo cujusdam Angli Prædicantis de potestate
Prædicantium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

„diu floruit, Regno tuo, & præcipue Sæc. XVII.
 „tibi iram & indignationem accerfeas: A. C. 1622.
 „nunc meæ vocationi, & officio erga
 „Deum satisfeci, hæc tibi exponendo:
 „jam facias de me, quicquid tibi li-
 „buerit. „ Verum Rex venenatos pe-
 „tulantis hujus Viri latratus flocci ha-
 „bens, Londini præsentibus Marchione
 „Inoyfa, Carolo Columna aliisque vi-
 „ginti secretioris senatus Ministris arti-
 „culos sibi propositos absque ulla immu-
 „tatione, ut supra meminimus, suo chi-
 „rographo firmabat, seque illos invio-
 „late servaturum interposita juramenti
 „solemnis religione pollicebatur, quini-
 „mo *Sanctitatis suæ, Patrisque* nomen,
 „prout in juramenti formula erat inser-
 „tum, pronuntiabat, etsi non ita pri-
 „dem contra hosce titulos calamum
 „strinxisset. Postquam igitur Carolus
 „Columna hos articulos a Rege subscri-
 „ptos Madritum retulerat, eazipsa die
 „Maria nomen Principissæ Walliæ acce-
 „pit, concessumque est Principi, ut
 „singulis festis diebus eam inviseret, quod
 „hactenus raro permissum fuerat.

§. XXXVI.

*Infulsus sermo cujusdam Angli Præ-
 dicantis de potestate Præ-
 dicantium.*

Hist. Eccles. Tom. LVII.

Kk

Eo

Sec. XVII.
A. C. 1622.

Jäger. Hist.
Ecc. l. 2.
cap. 16.

Eo tempore, quo Jacobus I. Angliæ Rex totus in eo erat, ut Regiam suam potestatem a nemine, & nequidem a Regni Ordinibus restringi posse, persuaderet, prorsus intempestive quidam ex Prædicantibus, dum de Regum, Principum, & Magistratus Politici officio verba ad populum fecerat, vix non supremam Prædicantibus potestatem in Principes vindicare nitebatur, asserens, quod Episcopi, Pastores, & quivis ex legitimis Ecclesiæ Ministris possit Magistratui impio, quocunque crimine notatus sit, sacris interdiceret, & anathematis fulmen in eum vibrare, donec resipiscat: nec hac potestatis portione contentus, insuper propugnabat, quod subditi in Magistratu inferiore constituti Rempublicam & Religionem contra Magistratum Superiorem armis defendere valeat, his tamen legibus, & conditionibus, si Superior Magistratus a virtutibus Majorum degeneret, ac in tyrannum abeat, vel in manifestam idolatriam prolabatur, aut si subditis atrocem injuriam inferat, vel si aliter nec in conscientia, nec in vita, nec in fortunæ bonis tuti & securi vivere subditi queant: Ex hoc sermone ingens in Anglia tumultus oriebatur; fremebant omnes, quod quidam purioris Evan-

Evangelii Præco suis Prædicantibus Sæc. XVII. A. C. 1622.
 eandem potestatem competere pro-
 pugnet, propter quam ipsi Pontificem
 tanquam Tyrannum populo exhibere,
 tantopere hucusque adlaborarint. Igi-
 tur nulla mora hic declamator ad Tri-
 bunal Oxoniensis Pro-Cancellarii rap-
 tatur, de seditiosi falsique dogmatis
 fonte interrogatur: respondit ipse, se
 id ex Davidis Paræi Theologi Palatini
 commentariis hausisse. Ergo in hujus
 Auctoris librum convertitur ultionis ri-
 gor, moxque hic Academiæ Oxoniensis
 censuræ subicitur, ac communi Do-
 ctorum suffragio ejus sententia tanquam
 sacris Paginis, Conciliorum decretis,
 & primitivæ Ecclesiæ repugnans dam-
 natur, liberque publice cremandus, at-
 que in infames cineres redigendus car-
 nifici traditur, spectantibus Academiæ
 Doctoribus, Collegiorum Præfectis, &
 Studiosorum potissimis: Idem suppli-
 cium huic libro in area Divi Pauli per
 sacratas Montani Londinensis Episcopi
 maus illatum est, habito prius ser-
 mone, quo hic Principes, & Reges a
 Deo immediate suam potestatem tra-
 here, proin subdito nullo modo con-
 cessum declarabat, vi aut armis pote-
 stati superiori resistere, cum nihil a-
 liud subditis, nisi obsequii gloria re-
 servata sit: Ceterum hanc *Papo-Cæ-*
sariam,

Sæc. XVII. *sariam*, seu potestatem, qua Clerus
 A. C. 1622. A catholicus de externis aut rebus ad
 Ecclesiam non pertinentibus disponen-
 di, necnon Principes suos & Magistra-
 tus excommunicandi jus sibi arrogat,
 præfracte tuebantur Thomasius in Pro-
 gram. Disp. de Jure Principis circa hæ-
 reticos disp. 4. n. 36. Michael Haveman,
 de Jure Episc. tit. 3. & 4. Voetius Po-
 lit. Eccl. p. 1. l. 1. tract. 2. c. 1. 2. & 3,
 Dedekenntes in Consil. Theol. part. 1.
 pag. 663. 822. 851. part. 2. pag. 1. Con-
 silia Theol. Wirtemb. part. 2. fol. 129.
 & seqq. Matth. Jud. apud Dedekenntes
 vol. 1. p. 3. sect. 2. n. 24. §. 3. Carp-
 zovius Jurisp. Eccl. l. 1. def. 1. n. 13.
 & def. 4. Joannes Broue in confut.
 Libert. Horum principia sunt sequen-
 tia. I. Pastorum officium & usus a so-
 lo Deo, & a nullo homine aut humana
 potestate dependet, nec ea illis in of-
 ficii usu quicquam præcipere potest.
 II. Tenentur Pastores Politici Magistra-
 tus imperia flocci habere, si eorum
 officio adversantur. III. An Principes
 vi pacis Religiosæ &c. Jus Episcopale
 habeant, incertum est, & si certum
 esset, dubitari potest, an legitime id
 habeant, & si legitime habent, illud
 duntaxat haberent cum distinctione in-
 ter potestatem externam & internam.
 IV. Pastores quantum ad suum offi-
 cium

cium nulli præter Deum rationem red- Sæc. XVII.
dere tenentur. V. Regnum Politi- A. C. 1622.
cum est diversum a Regno Christi in
terris seu ab Ecclesia, ergo sicut Chri-
stus, Apostoli & primitivæ Ecclesiæ Do-
ctores non usurparunt politicam pote-
statem, ita nec hæc usurpet spiritua-
lem. VI. Ecclesia ut talis, non Res-
publica mundana, ut ab Ecclesia est
distincta, habet Episcopos. VII. Tota
disciplina Ecclesiastica non est Reipu-
blicæ mundanæ, sed Ecclesiæ veræ
tertia nota. VIII. Christus præci-
piens dari Deo, quæ Dei, & Cæsaris,
quæ Cæsaris sunt, prohibet Cæsari,
omnibusque Politicis potestatibus, ne Deo
in regno suo spirituali præjudicium in-
ferant. IX. Pastorum est, ore & ca-
lamo non modo eos, qui contra primam
decalogi tabulam sed & ceteras pec-
cant, excommunicare, sive sint Prin-
cipes, sive plebæi aut subditi. X.
Principes Pastoribus prohibere ne-
queunt, ne absque eorum approbatio-
ne libros de religione tractantes impri-
mant, alias peccarent contra septimum
præceptum, & typographi eorum præ-
ceptis obedire non tenentur. Hæc sunt
Protestantium, quos allegavi, plurium-
que aliorum doctrinæ; quinimo Hor-
nius in sua Hist. Eccl. p. 410. testatur,
quod in Anglia Prædicantes Elifa-

Sæc. XVII. bethæ Reginæ interminare ausi fuerint,
A. C. 1622. quod si *disciplinam constituere præsumere-*
ret, a quolibet Pastore Pagano Regiam
Majestatem excommunicatum iri.

Postquam vero Jacobus Rex de hujus Prædicantis ausu certior factus erat, confestim Abboto Cantuariensi Episcopo in mandatis dedit, ut Concionum licentiam cohiberet, cum id ad conservandam Reipublicæ & Ecclesiæ quietem oppido necessarium esset. Dein eundem admonuit, ut omni sollicitudine præcaveret, ne indigni aut feroces ad Sacerdotia provehantur: Nulli novitati in ritibus Ecclesiæ locus concedatur: Subtiles & spinosæ quæstiones, de prædestinatione, de providentia divina, atque universali gratia, non in Cathedra Ecclesiastica, sed in Academiis tractentur, probrosis dictariis contra Puritanos & Papistas abstinere: econtra Deum exorarent Prædicantes, ut errantes a via erroris in semitam veritatis deduceret, ne homines, non superstitionem odisse viderentur. De Potestate Regis, aut muneris sui ratione ne tractarent, quia Rex Deo, non subditis rationem gesti officii reddere teneatur: Christum crucifixum prædicarent: & charitatis studium ac pietatem serio inculcarent.

Hoc decreto, quo Rex Catholicos ^{Sæc. XVII.}
 disteteris appeti vetuit, jam præluserat ^{A. C. 1622.}
 invehendæ eorundem tolerantia, ad-
 versus quam idem Abbotus Pseudo-
 Episcopus totam bilem suam postea ef-
 fuderat, ut supra memoravimus.

§. XXXVII.

*Quatuor Prælati a Gregorio XV.
 Purpura decorati.*

Die quinta Septembris hoc anno Gre- ^{Ciaton. in}
 gorius XV. Pontifex Maximus in ^{vita Gre-}
 Palatio Quirinali quatuor Prælatos Sa- ^{gorii XV.}
 cro Cardinalium Collegio adscripsit.
 Hos inter primus erat Cosmus de Tor-
 res patria Romanus, qui ad Poloniae
 Regis preces Cardinalis Presbyter tit.
 Sancti Pancratii nominatus est. II. Ar-
 mandus Joannes de Plessis de Riche-
 lieu Gallus Cardinalis Presbyter sine
 titulo, eo quod nunquam Romana sa-
 lutasset limina. III. Octavius Rudol-
 phus itidem Romanus, primo Diaco-
 nus Cardinalis titulo Sanctæ Agathæ,
 dein Presbyter Cardinalis titulo Sanctæ
 Agathæ, postea Presbyter Cardinalis tit.
 S. Agnetis. IV. Alphonsus de la Cue-
 va natione Hispanus Presbyter Cardi-
 nalis S. Balbinæ.

Kk 4

§. XXXVIII.